

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

ODBOR ŽIVOČIŠNÝCH KOMODIT 17210

SPISOVÁ ZN.: = čj.
NAŠE ČJ.: 24896/2010-17210

VYŘIZUJE ODDĚLENÍ OCHRANY ZVÍŘAT,

JUDr. Traplová

TELEFON: 221 812 346

FAX: 221 812 967

E-MAIL: jana.traplova@mze.cz

ADRESA: Těšnov 17, 117 05 Praha 1

DATUM: 17. 8. 2010

Vyjádření k problematice označování psů čipem podle obecně závazné vyhlášky obce a k vlivu čipování na zdravotní stav psa

Ministerstvo zemědělství, odbor živočišných komodit, oddělení ochrany zvířat (dále jen „Ministerstvo zemědělství“) je gestorem zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon na ochranu zvířat proti týrání“), a také je podle tohoto zákona příslušným orgánem ochrany zvířat a organizuje, řídí a kontroluje plnění úkolů na úseku ochrany zvířat. V souladu s touto svojí funkcí vydalo Ministerstvo zemědělství následující „Vyjádření k problematice označování psů čipem podle obecně závazné vyhlášky obce a k vlivu čipování na zdravotní stav psa“. Toto vyjádření bylo zpracováno na základě konzultací a informací poskytnutých Státní veterinární správou, Komorou veterinárních lékařů a dodavateli mikročipů.

I. Právní základ pro stanovení povinnosti čipovat psy

Ustanovení § 13b odst. 2 zákona na ochranu zvířat proti týrání stanoví, že obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit chovatelům povinnost nechat trvale označit psy, kteří dosud označeni nejsou, osobou odborně způsobilou k výkonu této odborné veterinární činnosti podle veterinárního zákona, a to prostředky, které způsobují při aplikaci jen mírnou nebo přechodnou bolest, zejména tetováním nebo identifikací čipem. Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit povinnost přihlásit psy do evidence a upravit náležitosti a způsob vedení evidence označených psů a jejich chovatelů.

Na základě tohoto ustanovení obdrželo Ministerstvo zemědělství několik dotazů v souvislosti s tím, že někteří veterinární lékaři vydávají potvrzení, že není možné provést označení psa čipem ze zdravotních důvodů nebo z důvodu jeho stáří. Někteří soukromí veterinární lékaři již vystavili majitelům psů potvrzení o nedoporučení čipování mimo jiné z těchto důvodů, citujeme: „Ze zdravotních důvodů nedoporučuji čipováním s ohledem na věk

a zdravotní stav“ nebo „Ze zdravotních důvodů nedoporučuji vyvolávat jakékoli stresové situace. Mimo jiné i čipování.“.

II. Čipování a zdravotní stav nebo věk psa

Ministerstvo zemědělství se zabývalo otázkou, zda je možné, aby byla nemoc či stáří překážkou pro čipování psa, i když se při takovém označení má podle zákona na ochranu zvířat proti týrání jednat o prostředky, které způsobují při aplikaci jen mírnou nebo přechodnou bolest.

Mikročip je velmi malý a jeho objem je zcela zanedbatelný. Injekční aplikací jednoho mililitru vakcíny proti vzteklině (podle veterinárního zákona povinné očkování) se v místě aplikace pod kůží psa vytvoří mnohem větší dutina s potenciálně vyšší bolestivostí. Mikročip se chová zcela netečně a tělo čipovaného zvířete na něj nijak nereaguje. Naproti tomu vakcína zatěžuje organismus zvířete tím, že jej podněcuje k tvorbě protilátek. Čipování psa je tak málo zatěžující zákrok, že dokonce i injekční aplikace některých léčiv nemocným zvířatům pro ně znamená větší nebezpečí poškození organismu než aplikace mikročipu.

Ačkoliv se v literatuře uvádějí důvody k vyjmutí nebo neaplikování čipu z důvodu vzniku neoplazma nebo posunu mikročipu, prakticky neexistuje absolutní kontraindikace pro čipování. Vzhledem k množství celosvětově aplikovaných čipů jsou rizika čipování minimální a zprávy o problémech málo četné.

Otázky čipování psů je třeba posuzovat také v souvislosti s Nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 998/2003/ES ze dne 26. května 2003, o veterinárních podmínkách pro neobchodní přesuny zvířat v zájmovém chovu a o změně směrnice Rady 92/65/EHS, které nabylo účinnosti dnem 1. října 2004. Tímto nařízením jsou stanovena pravidla identifikace některých druhů zvířat (mimo jiné i psů) jako jedna z podmínek pohybu zvířat mezi členskými státy EU a z třetích zemí, a to tak, že po přechodné osmileté období od vstupu nařízení v platnost je zvíře považováno za identifikovatelné, pokud má zřetelně čitelné tetování nebo elektronický systém identifikace (elektronický čip – radiový odpovídač, transpodér), po této lhůtě bude zvíře považováno za identifikovatelné pouze v případě, že bude označeno elektronickým systémem identifikace (elektronickým čipem). Nařízení žádné výjimky z povinnosti označování psů nepřipouští, a to ani z důvodu nemoci nebo stáří psa.

Vzhledem k výše uvedenému se Ministerstvo zemědělství nedomnívá, že stáří nebo nemoc psa jsou překážkou pro jeho označení čipem. Je samozřejmě možné a účelné z důvodu probíhajícího onemocnění zvířete čipování odložit na pozdější dobu, ovšem nikoliv od něj zcela upustit. K posouzení možnosti či nemožnosti provedení vlastního zákroku se může v konkrétním případě vyjádřit pouze odborně způsobilá osoba, která má označení provést.

Naopak slabost, nevléčitelná nemoc, těžké poranění, genetická nebo vrozená vada, celkové vyčerpání nebo stáří zvířete, jsou-li pro další přežívání spojeny s trvalým utrpením, jsou důvodem pro usmrcení zvířete podle § 5 odst. 2 písm. b) zákona na ochranu zvířat proti týrání. Utracení smí provádět pouze veterinární lékař, odborně způsobilá osoba podle § 17 odst. 1 zákona na ochranu zvířat proti týrání nebo zletilá osoba, tato však pouze pod odborným dohledem veterinárního lékaře nebo odborně způsobilé osoby podle § 17 odst. 1 zákona na ochranu zvířat proti týrání.

III. Výjimky z povinnosti čipování psů – ano či ne?

Někteří chovatelé psů požadují, aby v obecně závazných vyhláškách obcí ve vztahu k problematice čipování psů byla stanovena výjimka z povinnosti trvalého označení psů ze zdravotních důvodů či stáří psa.

Ministerstvo zemědělství zastává názor, že výjimka z povinnosti trvalého označení psů ze zdravotních důvodů či stáří psa nemá v obecně závazných vyhláškách obcí opodstatnění. Tento názor plyne z výše uvedeného. Ministerstvo zemědělství proto nedoporučuje uvádět do obecně závazných vyhlášek obcí výjimku z povinnosti trvalého označování psů.

V případě, že by byla některou obcí schválena výjimka z obecně závazné vyhlášky, bylo by nutné vyřešit otázku, kdo by měl v takovém případě potvrzení o zdravotním stavu psa vydávat a dle jakých kritérií. V případě, že by toto potvrzení vydával veterinární lékař dle výběru chovatele, vzniká otázka, zda bude posouzení zdravotního stavu psa vždy objektivní. Pravým důvodem pro vydávání potvrzení soukromých veterinárních lékařů, která jsou citována výše, je nejspíš snaha soukromého veterinárního lékaře vyhovět vlastníkovvi psa, který není ochoten svého psa nechat označit čipem.

Jestliže veterinární lékař uvádí, že ze zdravotních důvodů nedoporučuje vyvolávat jakékoli stresové situace, mimo jiné i čipování, pak by se měl jasně vyjádřit k nemožnosti provádění např. očkování proti vzteklině a jiným nakažám, protože se jedná v podstatě z hlediska aplikace o stejné úkony. Stresem pro psa může být i návštěva soukromého veterinárního lékaře za účelem vydání potvrzení o nemožnosti provedení označení psa.

IV. Související vyjádření

V souvislosti s problematikou označování psů čipem doporučujeme rovněž:

- Stanovisko Rady ÚKOZ k problematice čipování malých plemen psů ze dne 7. 3. 2006, které je k dispozici na internetových stránkách Ministerstva zemědělství, oddělení ochrany zvířat www.oz.mze.cz
- Právní výklad k zákonnému zmocnění odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra - K obecně závazné vyhlášce k trvalému označování psů a evidenci jejich chovatelů, který je k dispozici na internetových stránkách Ministerstva vnitra www.mvcr.cz nebo na www.oz.mze.cz.

Toto vyjádření Ministerstva zemědělství není právně závazné a Ministerstvo zemědělství jej vydalo s vědomím, že výklad právních předpisů je v České republice oprávněn provádět pouze soud. Vyjadřuje však odborný názor Ministerstva zemědělství na tuto problematiku, a to podle právního stavu ke dni jeho zpracování.

Ing. Jiří Machek v.r.
ředitel odboru živočišných komodit